

Тема. Казка — вигадка, та в ній щось повчальне розумій. «Цап та баран» (українська народна казка). (продовження). Переказування казки.

Мета: формування предметних компетентностей: продовжити ознайомлення дітей з українськими народними казками: удосконалювати вміння виділяти в тексті дійових осіб, давати їм характеристику; формувати вміння свідомо і виразно читати казку за особами, відтворювати зміст прочитаного, вміння висловлювати свою думку; збагачувати життєвий досвід дітей; розвивати увагу, пам'ять, уяву, творчі здібності; виховувати почуття дружби, взаємодопомоги;

формування ключових компетентностей:

уміння вчитися: уміти висловлювати рефлексивні та оцінні судження, моделювати і прогнозувати в мажах певного завдання, виконувати завдання за інструкцією; переключатися з одного виду роботи на інший;

комунікативної: уміти висловлювати свої думки; спілкуватися під час виконання завдань;

інформаційної: уміти здобувати з підручника необхідну інформацію;

здоров'язбережувальної: вміти правильно сидіти за партою;

соціальної/громадянської: уміти співпрацювати в парі, групі, планувати взаємодію з учасником спільної діяльності;

загальнокультурної: дотримуватись правил поведінки на уроці.

Презентація.

https://docs.google.com/presentation/d/1nMgHY8sgyxdDAW_o0zputnAZNE2sApDVS4FmzkQl-t8/edit?usp=sharing

Опорний конспект уроку для учнів

1. Організація початку уроку

Слайд 2. Емоційне налаштування.

2. Актуалізація опорних знань

Слайд 3. Робота з чистомовкою.

Шу-шу-шу, шу-шу-шу — чистомовки я пишу.
Ят-ят-ят, ят-ят-ят — їх пишу для всіх малят.
Ки-ки-ки, ки-ки-ки — всі говорять залюбки.
Ло-ло-ло, ло-ло-ло — щоб чисте мовлення було.

3. Мотивація навчальної діяльності

Слайд 4. Гра «Римування».

Казок країна ... (золота, велика, **чарівна**)
У гості й вас чека ... (він, воно, **вона**).
Отож часу ... (не зволікайте, **не гайте**, не
шукайте)
У подорож ... (вирушайте, **рушайте**, ідіть).

Слайд 5. Перевірка домашнього завдання. Тестування.

1. Твір «Цап та баран» це
а) вірш
б) оповідання
в) казка
2. Кого вигнали чоловік і жінка:
а) віслиюка і коня
б) цапа й барана
в) козу та вівцю
3. Що знайшли герої в полі?
а) вовчу голову
б) вовчий хвіст
в) вовчий зуб

4. Кого побачили друзі біля вогнища?
а) 3 лисиць
б) 2 ведмедів
в) 3 вовків
5. Що зробили вовки, побачивши як цап та баран витягують з торби вовчі голови?
а) злякались
б) повтікали
в) розсміялись
6. Хто впав з дуба на вовка?
а) цап
б) білка
в) баран

4. Закріплення знань, умінь і навичок

Слайд 6-9. Аналіз казки з елементами вибіркового читання.

- Чому чоловік та жінка вигнали Цапа й Барана?
- Що зробили Цап та Баран, коли хазяї вигнали їх з двору?
- Що вони побачили посеред поля?
- Що робили вовки?
- Як Цап та Баран перехитрили хижаків?
- Як вовки хотіли врятуватися?
- Прочитайте зачин казки; кінцівку.

Був собі чоловік та жінка, мали вони Цапа й Барана. І були ті Цап та Баран великі приятелі – куди Цап, туди й Баран: Цап на город на капусту – і Баран туди, Цап у сад – і Баран за ним.

– Ох, жінко, – каже чоловік, – проженімо ми цього Барана й Цапа, а то за ними ні сад, ні город не вдержиться.

– А забирайтесь, Цапе й Баране, собі абикуди, щоб вас не було на моєму подвір'ї.

Цап та Баран те почули, хутко із двору майнули. Пошили собі торбу та й пішли.

Ідуть та й ідуть. А посеред поля лежить вовча голова. Баран дужий, та не сміливий, а Цап сміливий, та не дужий:

– Бери, Баране, голову, бо ти дужий!

– Ох, бери ти, Цапе, бо ти сміливий!

Узяли вдвох і вкинули в торбу. Ідуть та й ідуть, коли бачать – у полі горить вогонь.

– Ходімо й ми туди, там переночуємо, щоб нас вовки не з'їли!

Приходять туди, аж то три вовки кашу варять.

– А. здорові! Здорові!..Ще каша не кипить – м'ясо саме прийшло.

Підручник.
Сторінка
42

Злякалися цап і баран. Тоді цап і вигадав:

– А подай лишень, Баране, оту вовчу голову!

От баран і приніс її.

– Та не цю, а подай більшу! – каже Цап. Баран знову тягне ту ж саму.

– Та подай ще більшу!

Тут уже вовки злякались; стали вони думати-гадати, як звідси втікати:

«Бо це, – кажуть, – такі молодці, що з ними й голови збудешся, – бач, одну за одною вовчі голови з торби тягають!»

Один вовк і починає:

– Славна, братці, компанія, і каша гарно кипить, та нема чим долити, – піду я по воду.

Як пішов вовк по воду: «Хай вам абищо, з вашою компанією!» Як почав другий його дожидати, став думати-гадати, як би й собі відтіля п'ятами накивати:

– Е, вражий син: пішов та й сидить, нема чим каші долити; ось візьму я ломаку та прижену його, як собаку!

Як побіг, так і той не вернувся. А третій сидів-сидів:

– Ось піду лишень я, так прижену їх!

Як побіг, так і той рад, що втік. Тоді Цап до Барана:

– Брате, скоріше нам оцю кашу поїсти та з куреня забратись.

А один роздумавсь вовк і каже:

– Е, щоб нам трьом та Цапа й Барана боятись? Ось ходімо, ми їх поїмо!

Прийшли, аж ті вже од казана убрались, як побігли та на дуба й забрались.

Стали вовки думати-гадати, як би Цапа та Барана догнати. Йшли, йшли і

найшли їх на дубі. Цап найсміливіший, – зліз аж наверх, а Баран несміливий – то нижче.

– От лягай, – кажуть вовки старшому вовкові, – та й ворожи, як нам їх добувати.

Ліг вовк під дубом догори ногами й почав ворожити. Баран на гіллі сидить та так дрижить, як упаде, та на вовка! Цап – сміливий, не став роздумувати, як закричить:

– Подай мені ворожбита!

Вовки як схопилися, аж пилюка по дорозі закурилася.

А Цап та Баран пішли, зробили собі курінь та й живуть.

Підручник.
Сторінка
43-44

Слайд 10. Фізкультхвилинка.

<https://www.youtube.com/watch?v=t7FLa2FF2AI>

Слайд 11 . Гра «Закінчіть речення»

А збирайтеся, цапе й баране...

Тут уже вовки злякались ...

А цап та баран пішли...

Слайд 12-14. Характеристика героїв.

- Скільки було вовків?
- На скільки більше? Складіть інше питання.
- А всього тварин?
- На які групи поділяються тварини в даній казці?

Підручник.
Сторінка
44

Поміркуйте разом!

- ❖ На початку казки мовиться, що баран був дужий, та несміливий, а цап – сміливий, та недужий. Чому?
- ❖ Які ще риси характеру виявили ці герої?

Підручник.
Сторінка
44

Цап

Баран

сміливий та недужий,
розумний,
дужий та несміливий,
добрий,
кмітливий,
щирий,
дружелюбний,
вірний

Підручник.
Сторінка
44

Слайд 15. Рухлива хвилинка.

Слайд 16. Роздивися малюнки-пазли на сторінках казки і перекажи за ними казку.

Підручник.
Сторінка
44

Слайд 17. Інтерактивна вправа «Метод Прес». Робота над прислів'ями

У дружбі
Де сила не зможе,
Вірний друг -
Казка вигадка, та в ній

то найбільший скарб.
щось повчальне зрозумій.
сила.
там розум допоможе.

- Як ви розумієте ці приказки?
- Чи всі приказки можна віднести до казки «Цап та баран»? —
- Що є повчальне у цій казці?
- Який можемо зробити висновок?

5. Підсумок

Слайд 18. Пояснення домашнього завдання.

Прочитай казку в особах. Перекажи уривок, який найбільше сподобався. За бажанням намалювати малюнок.

6. Рефлексія

У мене все вийшло

Було важко

Нічого не зрозумів

Прочитай казку в особах. Перекажи казку за малюнками. Зроби відео або аудіо запис переказу уривку, який найбільше сподобався. За бажанням намалюй малюнок до казки. Надсилай роботу на освітню платформу Human або ел. пошту starikovanatasha1970@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!

Пам'ятай: читай книжки, багато дізнавайся із цього невичерпного джерела народної мудрості.